

— A je li drugima u gradu ugodno, što će sutra Petar mejdan dijeliti?

— Dapače. Sprema se sila svijeta sutra u Solin, i svi žele Petru sreću junačku...

— A znađu li ljudi, kako je aga izazvao Petra?

— Sve točno. Doslovce!

— I da je aga mene u izazov upleo?

— Znađu i to.

Djevojka zamukne. Bio se već spustio mrak. Ivo se nagne k prozoru, jer mu se pričinilo, kao da čuje nečije korake. U sobi se je vidjelo tek toliko, koliko je mogao da rasvijetli onaj žižak na daščici pred slikom Majke Božje. Tada se je pojavio Petar na ulazu u vrtić. Ivo to brže priopći Jelki, a ona se požuri da napali svijeću i priredi stol.

Petar je kod večere hinio najveći duševni mir. U tom pogledu kao da su se svi troje natjecali. O svome posjetu u Poljudu nije kazao drugo, već da je imao važna razgovora s ujakom. Barbariga nije spomenuo nitko. Jelka se uopće nije uplitala u razgovor. Bila je odlučila, po Ivinom napatku, da ne smućuje brata uoči velikoga događaja. Ali je zato u njezinoj duši bjesnio užasan boj. S jedne strane, strah i strepnja za bratov život, a s druge, duboko uvriježeni ženski stid; s jedne strane strašne dvojbe, a s druge bojazan, da bi te dvojbe ipak mogle biti neosnovane.

Žalibože, rijetko komu da se ne nametne u životu koja tajna, koje čovjek nikome na svijetu povjeriti ne može, a čestoputa i ne smije. S takvom tajnom u duši čovjeka obično i ledina pokrije!

VI.

SPLETKARI I ZLOČINCI

Otkad su naši gradovi na istočnoj jadranskoj obali dospjeli pod mletačko gospodstvo, a to je počelo god. 1420. i trajalo do 1797., svaki je dobivao iz Mletaka svoga vrhovnoga poglavara. Taj je pouzdanik Republike svetoga Marka nosio i naslov, prema važnosti, trgovačkoj ili strateškoj, dotičnoga grada. U Trogiru n. p. bio je samo knez »conte«; u Zadru i u Splitu »knez i kapetan«; u Kotoru »rektor« i »providur«; u Hvaru pak »knez i providur«. Zapovjednici tvrđava uživali su samo naslov »providura«. Ti pouzdanici